

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر (در ساحت رفتار)

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

ابعاد موضوع

ساحات معامله

ورودیه بحث

مقدمه □

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ مقدمه

بال حرکت و تلاش تکلیف‌گرایانه
حداکثری (عاشورا)

بال امید به پیروزی نهایی فراگیر
حق بر باطل (انتظار)

اصل آن: قطعی

اثر معامله

عاشوراییان منتظر

معامله با خداوند

ابعاد موضوع

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ مقدمه

شناخت
یقین
صراط مستقیم
نصرت الهی
حسن عاقبت

ساحات معامله
گرایش
اخلاص
توکل و تسلیم و رضا
رجاء خائفانه
اثر: آرامش

رفتار: همه واجبات و محرمات

روح حاکم: صبر و استقامت

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ مقدمه

تشخیص حق از باطل

شناخت راه وصول (صراط مستقیم)

حرکت در مسیر

ورودیه بحث : لوازم
وصول و
اقامه حق

مانع درونی : هوا و هوس (عند المعصیه)

مانع بیرونی انسانی : تمسخر غیر (عند الطاعه)

مانع بیرونی طبیعی : حادثه (عند المصیبه)

پایداری
مقابل

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ مفهوم‌شناسی

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ مفهوم‌شناسی

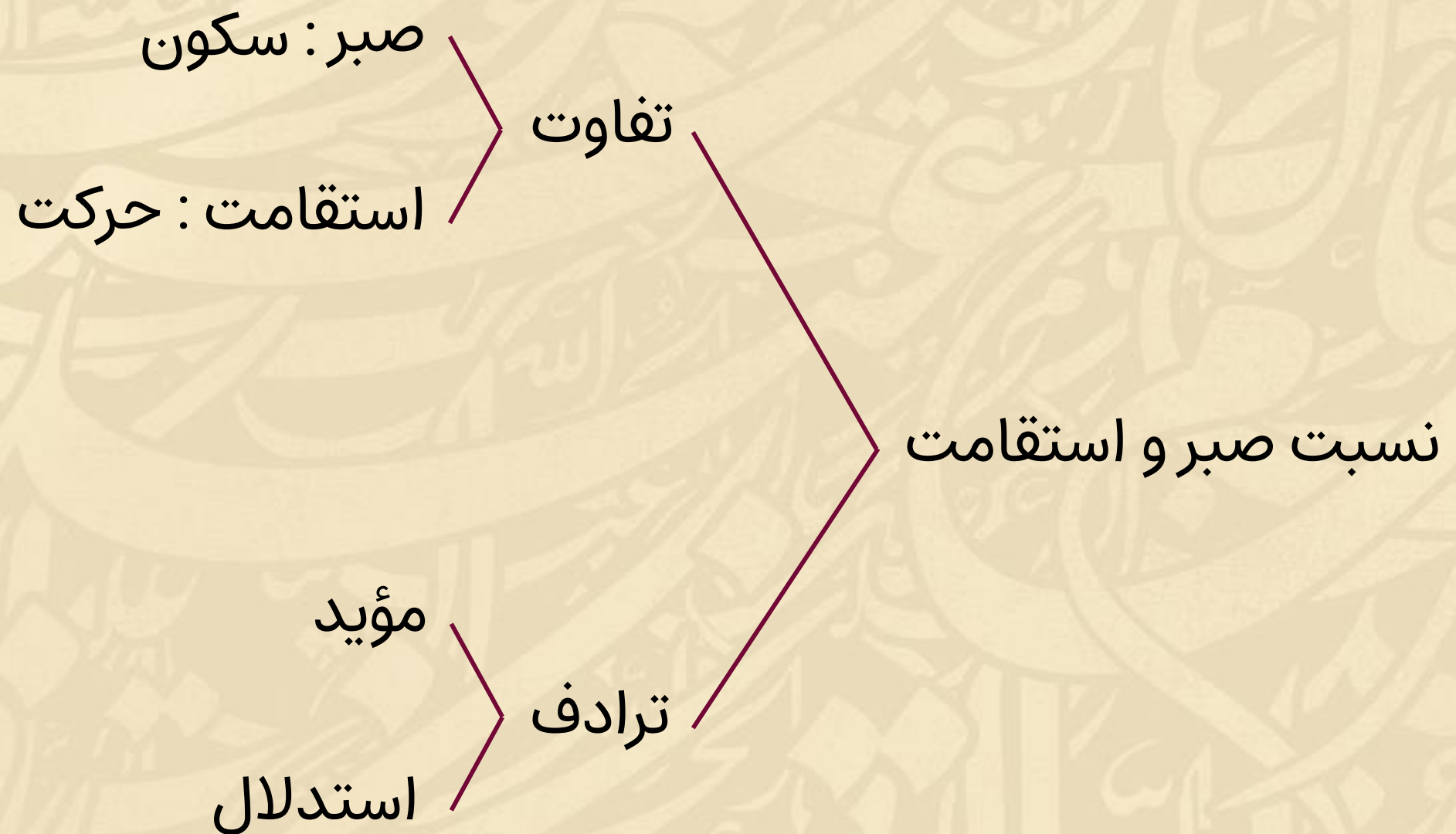
صبر: مقاومت نفس در انجام مقتضی عقل و نقل و ترک منهی آن‌ها
در راه کمال $\neq$ جزع

اصطلاحی

استقامت : درخواست قیام از نفس برای اکمال چیزی با ثبات نفس
 $\neq$ تلُّون

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ مفهوم‌شناسی

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ مفهوم‌شناسی : نسبت صبر و استقامت

لفظی
آیات صبر غالباً اجتماعی و سازگار با مفهوم پایداری
سازگاری پایداری با معنای اصلی صبر

در کاربرد اجتماعی
شکیبایی ← اثر: تحمل سختی و مشکل توسط جامعه و بی‌عملی

پایداری ← اثر: غلبه جامعه بر مشکل با کار و تلاش

در انواع
طاعت : پایداری بر انجام طاعت و نرفتن به ترک

معصیت : پایداری بر محرک و نرفتن به انجام

طاعت : پایداری بر رضا و عدم جزع و فزع

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ مفهوم‌شناسی

تفاوت با مفاهیم دیگر

- حلم
- انظلام
- تسلیم

ابعاد صبر و استقامت

- سلبی: جهاد با نفس اماره در شهوت جاه و مال و ...
- ایجابی: انجام بدون جزع و فزع و شکایت امر الهی

کاربرد قرآنی

- صبر
- استقامت

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

از نظر متعلق روایت

- مصیبت
- معصیت
- طاعت

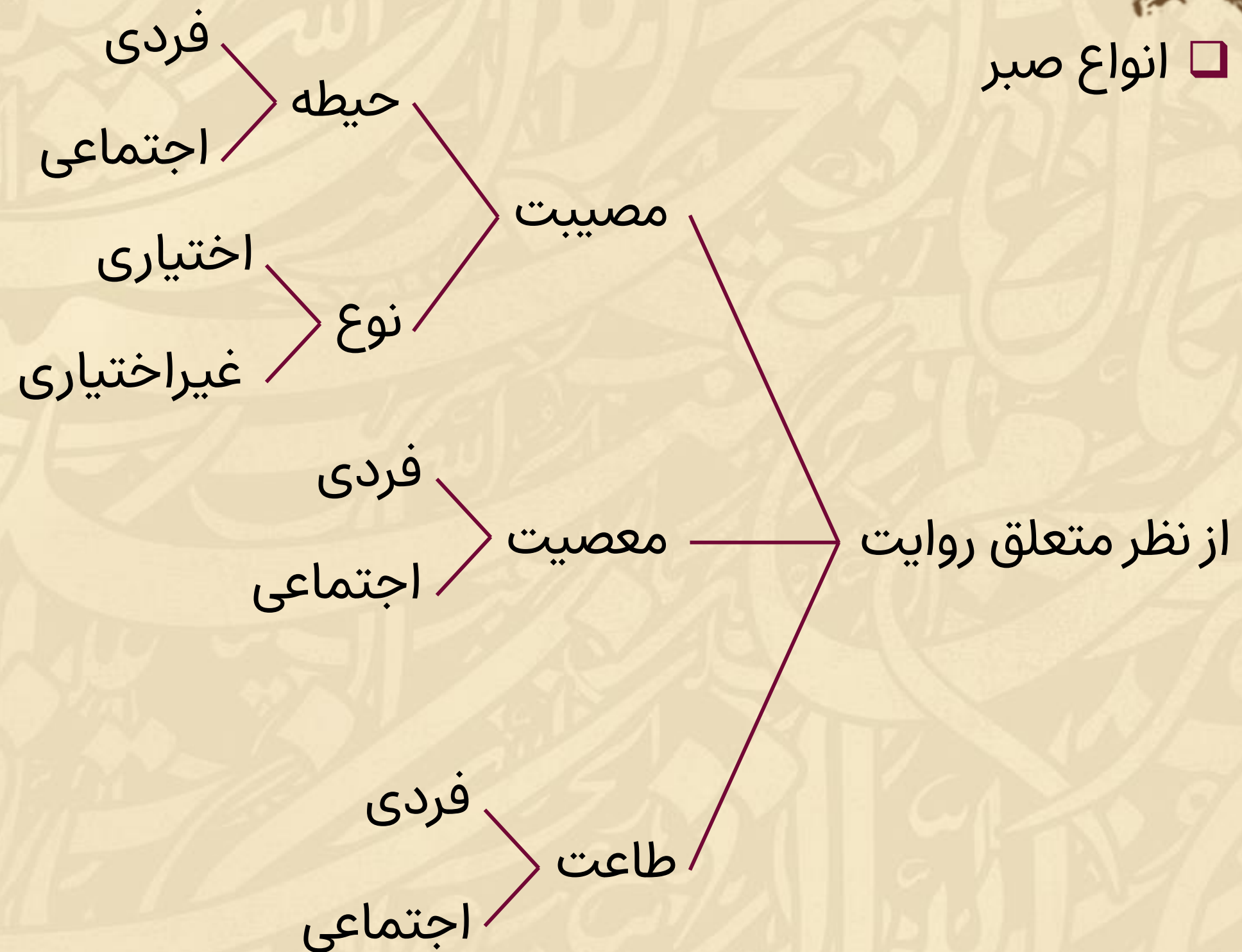
□ انواع صبر

- از جهت صابر

از نظر حکم

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ انواع صبر

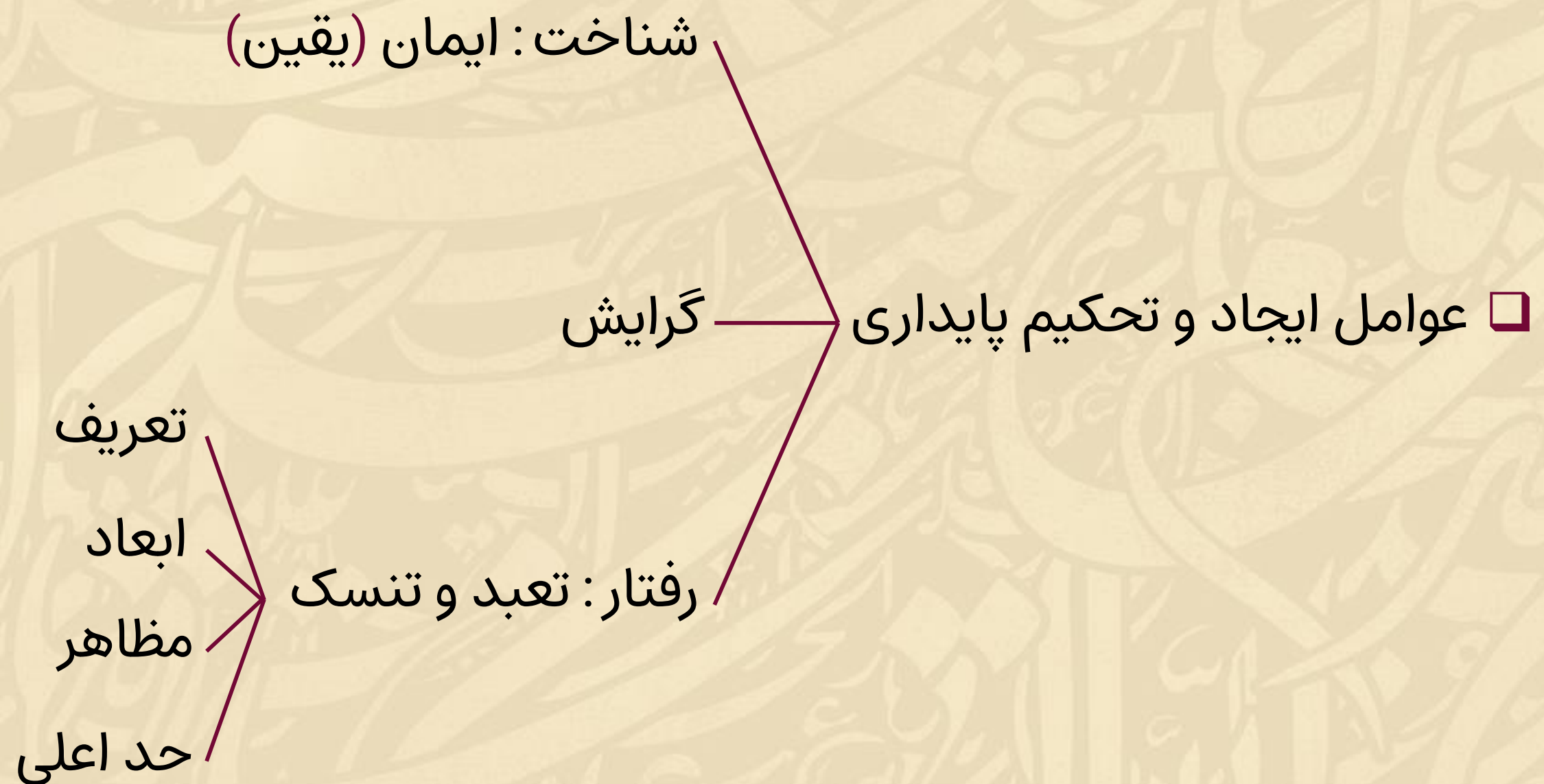
معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ انواع صبر

تائبین
زاهدین
صادقین
از جهت صابر

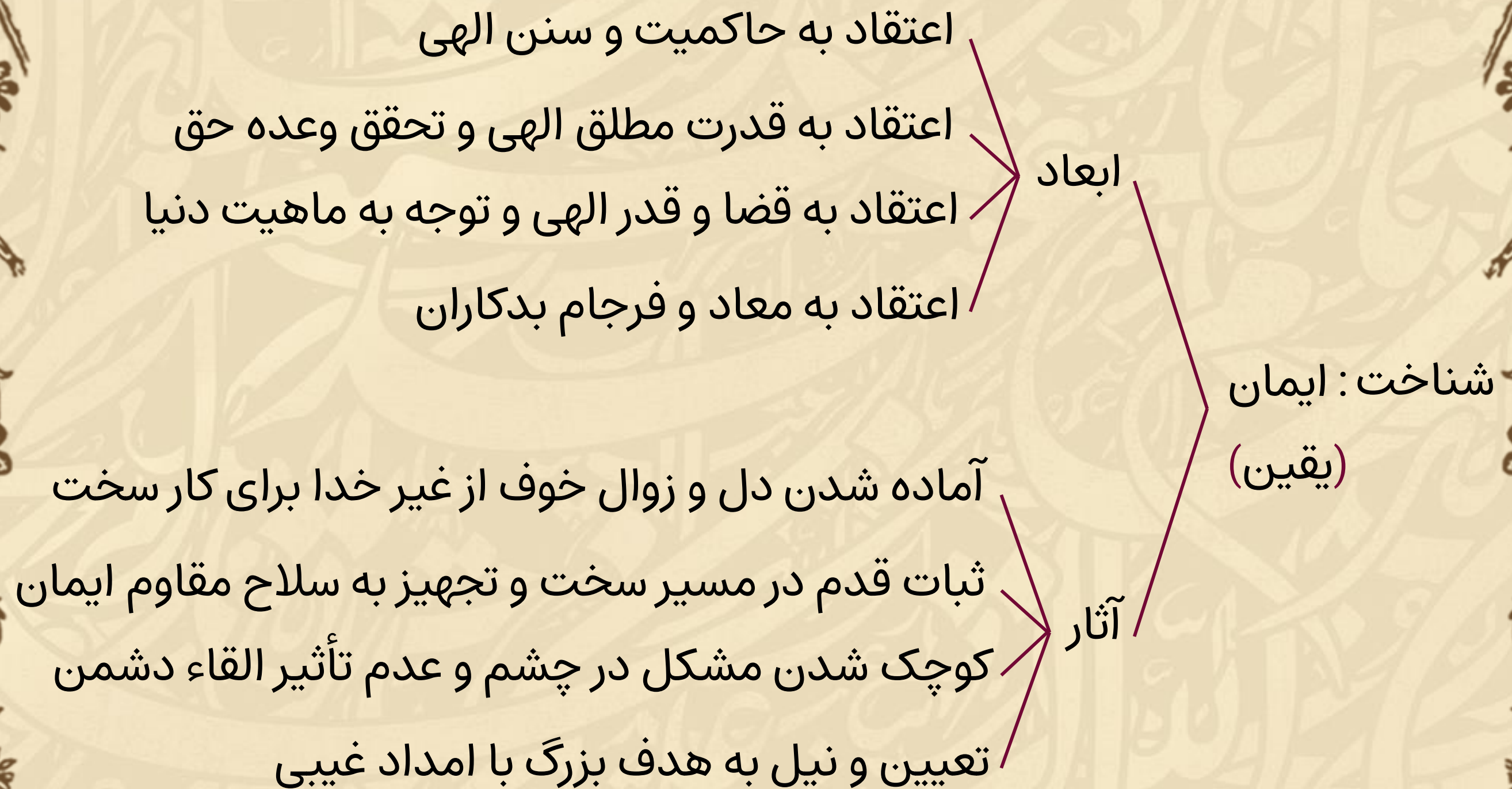
واجب : مقابل شهوات و معاصی
مستحب : در قبال نوافل و مستحبات
مباح : در غیر موارد واجب، حرام، مستحب و حرام است
مکروه : در قبال امر مکروه
حرام : در قبال تجاوز و تعدی به خویشتن
از نظر حکم

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ عوامل ایجاد و تحکیم پایداری

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ عوامل ایجاد و تحکیم پایداری

به عنوان ریشه استقامت

استقامت = صفت متوکل واقعی

توکل

گرایش

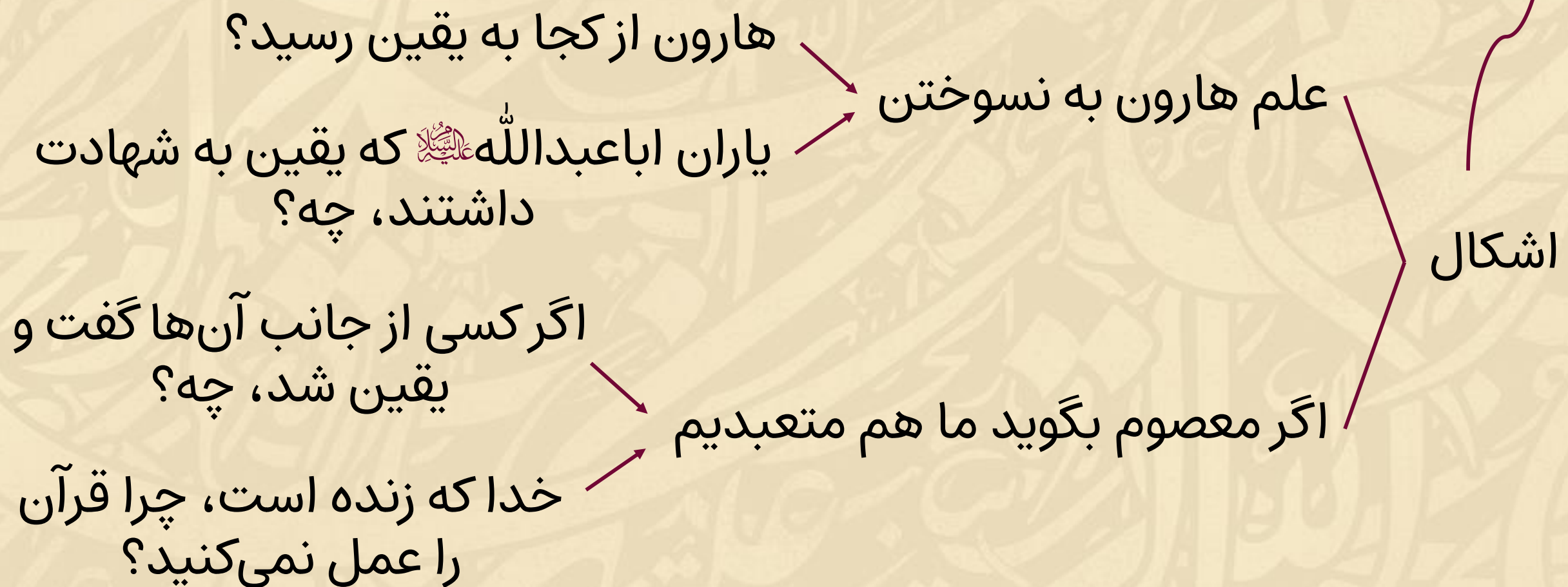
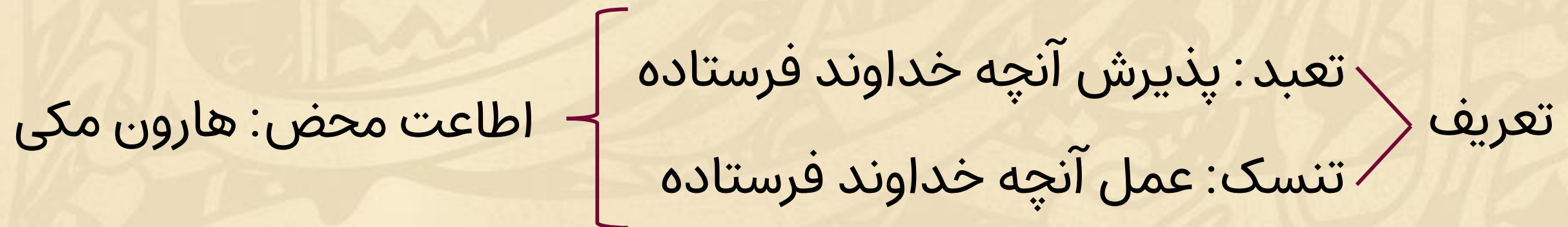
رابطه متقابل = امید ریشه استقامت ↔ استقامت عامل امید

امید

قطعیت تحقق وعده‌های الهی

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ عوامل ایجاد و تحکیم پایداری : رفتار

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ عوامل ایجاد و تحکیم پایداری : رفتار

قبیح تجری

ابعاد

حسن انقیاد

حفظ نفس از شیطان

یادآوری و ذکر

دعا و تضرع

مظاهر

تقید به عمل صالح

نمونه : تعلق حضرت آدم و زکریا علیه السلام به اباعبدالله علیه السلام

حد اعلی : پیوند

ضرورت تلاش ما

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

عدم اعتقاد به معاد

□ موانع پایداری

متعلق

مظاهر و ریشه‌ها

نقطه مقابل

ضعف ایمان به وعده الهی

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ موانع پایداری

مقدمه : فطرت انسان

ماایل به حب بقاء
منتظر از زوال و نابودی

عدم اعتقاد
به معاد

پاسخ به این
میل فطری

صحیح : آخرت و بقاء دائم بلازوال

خطای شناختی

ناصحیح : دنیا

عدم ورود شناخت به قلب
و تبدیل به ایمان

تنفر از مرگ و انتقال

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ موانع پایداری : ضعف ایمان به وعده الهی

دنیوی : نظام سنن الهی در عالم خصوصاً توفیق

متعلق^{۱۳}

اخروی : قبول اصلی قیامت بدون نظام جزا و پاداش و سازوکار آن

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ موانع پایداری : ضعف ایمان به وعده الهی

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

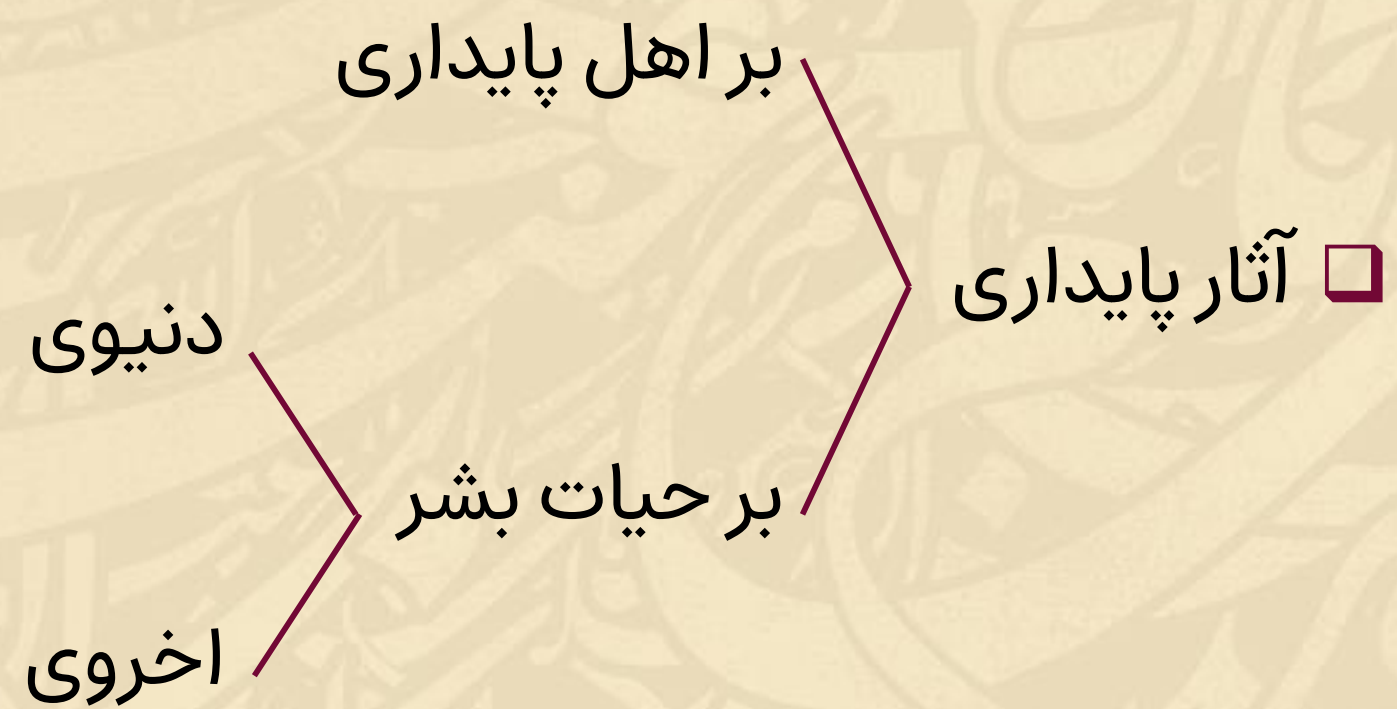
□ موانع پایداری : ضعف ایمان به وعده الهی

باورمندان به ربوبیت دارای استقامت ← پذیرش مرگ با
علم به نشئه آخرت

نقطه مقابل

اولیای الهی: عاشق مرگ به خاطر وصال معبود

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ آثار پایداری

بر اهل پایداری

دارا بودن بینش توحیدی (عدم شکایت از حق تعالی)

عمل بر اساس هنجارهای دینی (عدم سستی و کسالت)

تلاش برای ارتقای جامعه

پیوند زدن دنیا به آخرت (عدم ناراحتی از وقایع دنیا)

حق‌گویی و ثبات بر آن

بی‌توجهی به تهدید دشمن

ارتباط با ملائک الهی

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ آثار پایداری : بر حیات بشر

سلامت جسم و بدن

وسعت روزی (مادی و معنوی)

حفظ کرامت نفس

جلب محبت و دفع دشمنی

نصرت و امداد الهی

نفی خوف و حزن

موفقیت در زندگی ولو ابعاد مادی

بهره‌مندی از ولایت الهی

دنیوی

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ آثار پایداری : بر حیات بشر

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

ناظر به مخاطب
عام
خاص

□ صعوبت پایداری

ریشه صعوبت: ارتباط با ربوبیت

مستند ارتباط با ربوبیت
ریشه ارتباط با ربوبیت
دلیل مشکل
انواع مردم در باب ربوبیت
گروه خاص

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ صعوبت پایداری : ناظر به مخاطب

عمومیت خطاب پایداری

خوف عدم نیل به مادیات یا از دست دادن
آن به واسطه انجام امر الهی
حزن عدم نیل به مادیات

عامل صعوبت : تعلق
دنیوی

عام

لذت دنیا
ناخالص (همراه با تلخی)
موقت
محدود

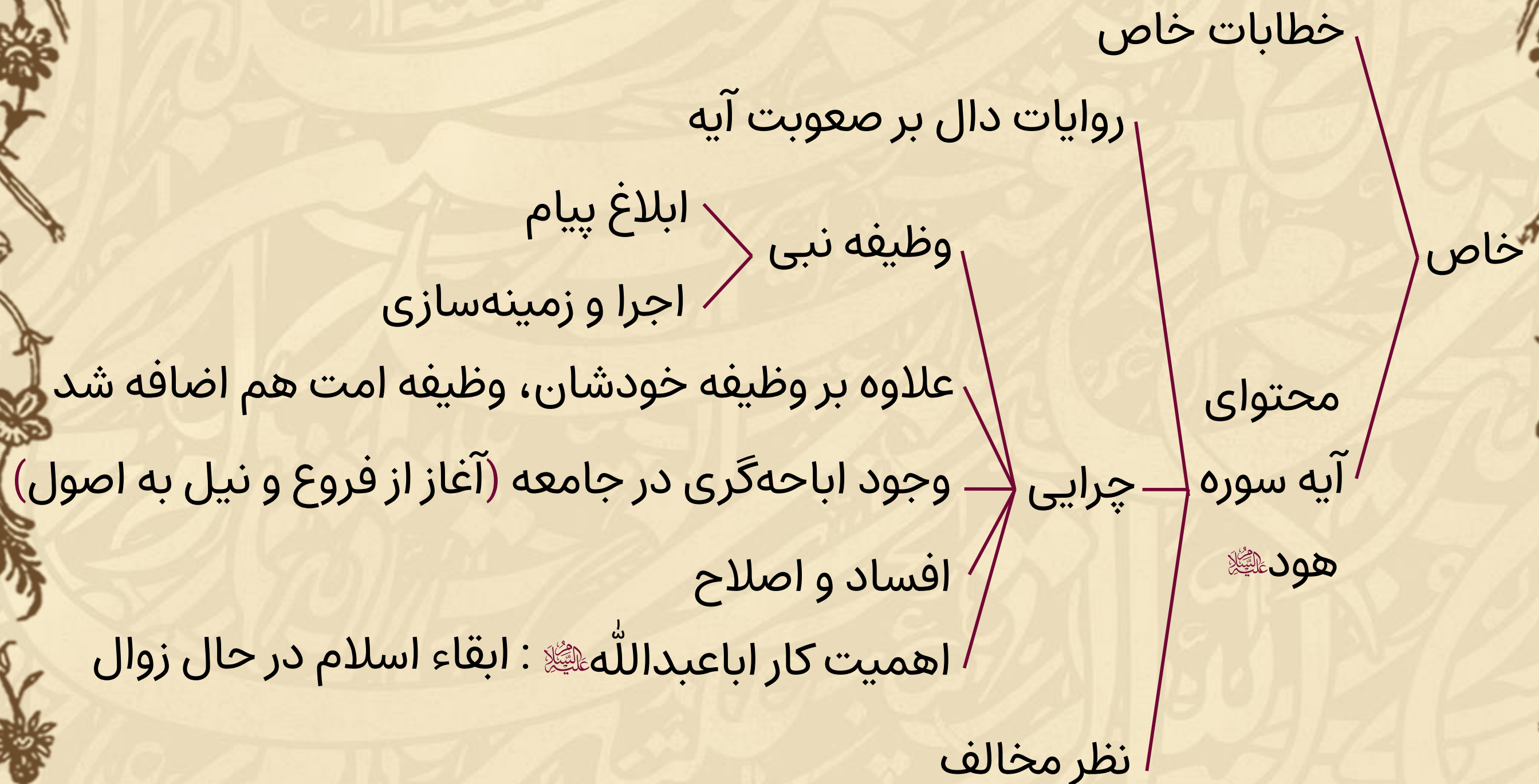
غلط

ریشه تعلق : محاسبه‌گری

صحیح : نعمت نامحدود بهشتی

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ صعوبت پایداری : ناظر به مخاطب

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ صعوبت پایداری : ریشه صعوبت

مستند ارتباط با ربوبیت ← رَبَّنَا اللَّهُ

نفع و ضرر متری دست اوست؛ نظارت و تربیت

می‌کند و نگران نیستیم

غیر رب هیچ توان در نفع و ضرر ندارد

ریشه ارتباط با ربوبیت

وجود افراد معتقد به خالقیت «الله» بدون ربوبیت

ثبات بر ربوبیت الهی و همه‌کاره دانستن «الله» سخت است

دلیل مشکل

معامله با خداوند در قاموس عاشوراییان منتظر

□ صعوبت پایداری : ریشه صعوبت

اقرار زبانی به ربوبیت (تقلیدی) ← عدم استقامت ولو گاهی
یا ربّاه بگوید

اعتقاد عملی ناشی از تعقل
بدون اعتقاد قلبی و التزام ← استقامت حداقلی

انواع مردم در باب
ربوبیت

اقرار زبانی + پذیرش عقلی و قلبی = ایمان (استفاده از اسباب
و مسبب الاسباب دانستن خدا)

همه مراتب قبل + درخواست شهود ربوبیت

عبور از مرحله مجادله و مبادله ← دیدن حرف خداوند

گروه خاص

ورای استقامت و نوعی فناء است

وَ آخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ

رَبِّ الْعَالَمِينَ